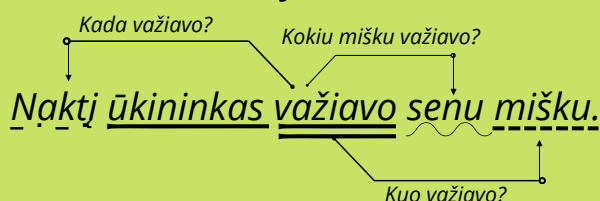

5.2 Antrininkės sakinio dalys

Antrininkės sakinio dalys – tai papildinys, pažymins ir aplinkybės. Antrininkėmis sakinio dalimis praplečiamas sakinio gramatinis centras, jos priklauso kuriai nors sakinio daliai: papildinys ir aplinkybės – tariniui, pažymins – veiksmiui, papildiniui ir t. t. Pavyzdžiui:

1. Išanalizuokite pateiktą schemą ir vienas kitam paaiškinkite papildinio, pažyminio ir aplinkybių ypatybes. Atkreipkite dėmesį į sutartinius sakinio dalių žymėjimo ženklus. Iškelkite klausimus pateiktuose pavyzdžiuose esančioms antrininkėms sakinio dalims.

Papildinys

Antrininkė sakinio dalis, atsakanti į klausimus:

ko? kam? ką? kuo?

Šie klausimai keliami iš tarinio.

Pavyzdžiui:

Ko Rita nemėgsta?

Rita nemėgsta ledų.

Pažymins

Antrininkė sakinio dalis, kuri jungiama prie daiktavardžiu reiškiamos sakinio dalies, žymi daikto požymį ir atsako į klausimus:

koks? kokia? kokie? kokios?

kuris? kuri? kieno?

Pavyzdžiui:

Kokia skruzdėlė ilsėjosi?

Darbšti skruzdėlė ilsėjosi.

Aplinkybės

Antrininkės sakinio dalys, nusakančios laiką, vietą, būdą ir priežastį.

Jos atsako į klausimus:

kada? kur? kaip? kiek?

kodėl? kuriuo tikslu?

Šie klausimai keliami iš tarinio.

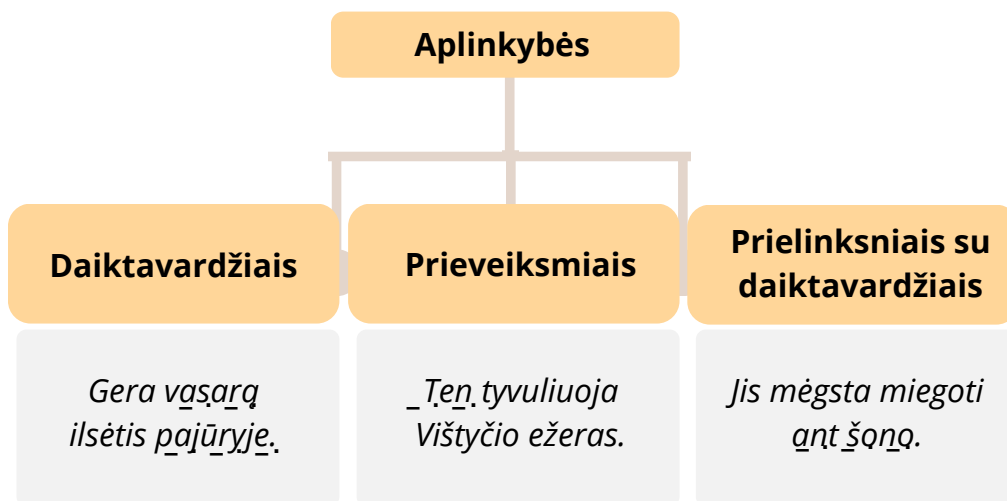
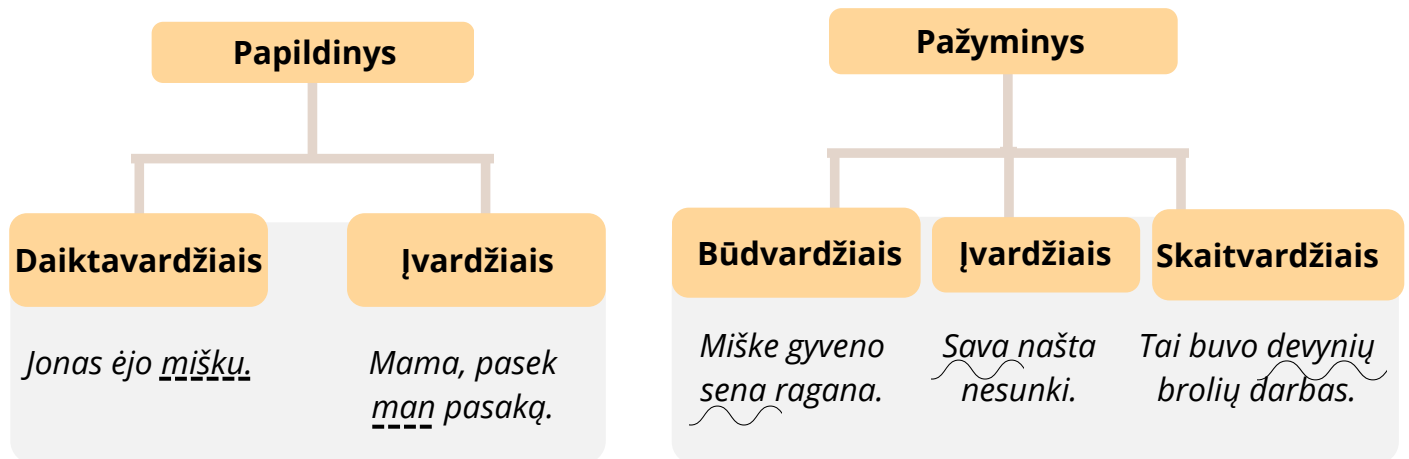
Pavyzdžiui:

Kada aš eisiu į mokyklą?

Rytą aš eisiu į mokyklą.

5.2 Antrininkės sakinio dalys

2. Antrininkės (kaip ir pagrindinės) sakinio dalys gali būti reiškiamos įvairiomis kalbos dalimis. Išanalizuokite pateiktas schemas. Remkitės jomis ir atskirame lape suolo draugui (-ei) išaiškinkite, kuo gali būti reiškiamos antrininkės sakinio dalys. Nubraižykite vieną schemą, kurioje atsispindėtų pagrindinių ir antrininkių sakinio dalių raiška.

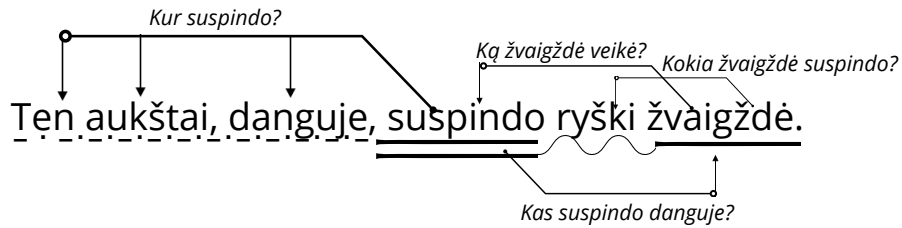

3. Sutartiniais ženklais pažymėkite sakinio dalis.

Brisius gulėjo ant spalių krūvos. Jis tyliai snaudė ir sapnavo. Brisius prisimena, kaip šeimininkas jį vedavosi medžioti. Tankiame miške jie medžiodavo antis. Riebios antys gyveno pelkėje. Jas pasiekti galėdavo tik Brisius. Šuo nebijojo bristi į pelkę ir parnešti šeimininkui riebią antį dantyse.

5.2 Antrininkės sakinio dalys

4. Perskaitykite sakinius. Išnagrinėkite juos sakinio dalimis. Nuveskite rodykles, virš jų užrašykite klausimus.

Vasarą atostogaujame prie ežero.

Ji niekada nebuvo Londone ir nevalgė cukraus vatos.

Mama ir sesuo grožėjosi sprogtančiais pumpurais.

! 5. Remdamiesi 3 užduoties tekstu, užpildykite lentelę.

Sakinys	Papildinys (kuo išreikštas)	Pažyminys (kuo išreikštas)	Aplinkybės (kuo išreikštos)
Jis tyliai snaudė ir sapnavo.			tyliai (prieveiksmiu)
Tankiame miške jie medžiodavo antis.			
Riebios antys gyveno pelkėje.			
Šuo nebijojo bristi į pelkę ir parnešti šeimininkui riebią antį dantyse.			

5.2 Antrininkės sakinio dalys

6. Pažiūrėkite vaizdo įrašus, apie kiekvieną užrašykite po sakinį. Sakinius išnagrinėkite sakinio dalimis.

